

0 224 452 20 36
www.dtymm.com.tr
D&T YMM VE DANIŞMANLIK LTD.ŞTİ.
dtymm
Barış Mahallesi F.S.M Bulvarı
No.1 As Deniz Apt. K:4 D:1
Nilüfer/BURSA

Seri No: 5

Tarih: 28.01.2025

SİRKÜLER (2025/5)

Konu: ELLİDEN AZ ÇALIŞANI OLAN VE AZ TEHLİKELİ SINIFTA BULUNAN İŞYERLERİNDE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI VE İŞYERİ HEKİMİ HİZMETİ ALMA ZORUNLULUĞU

ÖZET

Elliden az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi hizmeti alma zorunluluğu 1 Ocak 2025 tarihi itibarıyla başlamıştır. İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre, işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, çalışanların ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla; işverenler, çalışanları arasından ilgili yönetmeliklerde belirtilen nitelikleri haiz bir veya birden fazla işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı görevlendirmek zorundadır.

İşverenler, işyerinde gerekli niteliklere sahip personel bulunmaması halinde yükümlülüklerinin tamamını veya bir kısmını, Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi (OSGB) ya da Çalışan Sağlığı Merkezlerinden (ÇASMER) hizmet olarak yerine getirebilmektedirler.

Elliden az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde bu kurallar, İşyerlerinde İşveren Veya İşveren Vekili Tarafından Yürütülecek İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik düzenlemelerine göre aşağıda belirtilen şekilde daha esnek olarak uygulanabilmektedir.

1. Yönetmelikte belirtilen eğitimi tamamlayarak sınavda başarılı olan ve iş güvenliği uzmanlığı belgesi bulunan işveren veya işveren vekilleri, işe giriş ve periyodik muayeneler ile tetkikler ile Kanun ve alt düzenlemelerinde yer alan hükümler uyarınca işyerinde yapılması gereken ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilmesi gereken ölçümler hariç olmak üzere iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini üstlenebilmektedirler.
2. Eğitim almak isteyen işveren veya işveren vekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile protokol yapan kurum ve kuruluşlara başvuruda bulunurlar.
3. Eğitim programları açıköğretim , uzaktan veya yüz yüze eğitim yoluyla düzenlenmektedir. Eğitim süresi, 16 saattir.
4. Her ile yapılan sınavlarda, 100 puan üzerinden 50 ve üzeri puan alan adaylar başarılı sayılmakta ve iş güvenliği uzmanlığı belgesi almaktadırlar.
5. İşveren veya işveren vekilleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirmek için çalışan başına aylık en az 10 dakika ayırmak zorundadır.
6. Bu hizmetlerin işveren veya işveren vekili tarafından yürütülmesi halinde onaylı defter tutulması zorunlu değildir. Ancak 6331 sayılı Kanun ve alt düzenlemelerinin

gerektirdiği diğer belge ve kayıt düzenleme yükümlülüğü devam etmektedir.

7. İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek isteyen işveren veya işveren vekillerinin, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün İSG-KATİP'i üzerinden sisteme kaydolmaları zorunludur. İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri, İSG-KATİP'te onaylandığı tarihten itibaren geçerli sayılmaktadır.

İşyerlerinde İşveren Veya İşveren Vekili Tarafından Yürütülecek İş Sağlığı İşyerinin tehlike sınıfının değişmesi ve/veya çalışan sayısının elli ve üzerine çıkması durumlarında, otuz gün içerisinde İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görevlendirmeler yapılması gerekmektedir.

2025 yılında az tehlikeli sınıfta bulunan işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi hizmeti alma zorunluluğuna uymamanın cezası ayrı ayrı 88.663 TL'dir.

30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6331 sayılı İŞ SAĞLIğI VE GÜVENLİğİ KANUNU'nda işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlölüklerini düzenlemektir.

6331 sayılı Kanunun "İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri" başlıklı 6 ncı maddesi düzenlemesi aşağdaki gibidir:

"MADDE 6 – (1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmalarını da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden veya ÇASMER'lerden hizmet olarak yerine getirebilir.

Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir. (Ek cümle: 10/9/2014-6552/16 md.) Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 50'den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.

b) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.

c) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerini yürütenler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlar.

ç) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirir.

d) Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkilediği bilinen veya etkilemesi muhtemel konular hakkında; görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşları, başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanları ve bunların işverenlerini bilgilendirir.

(2) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini, Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan alabileceği gibi 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde de alabilir.

(3) Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde, diğer sağlık personeli görevlendirilmesi zorunlu değildir.

(4) (Ek: 10/9/2014-6552/16 md.) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak görevlendirme süresinin belirlenmesinde 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının toplamına dâhil edilmez.

(5) (Ek:9/1/2025-7538/19 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

Buna göre, 6331 sayılı Kanun ve ilgili düzenlemeler uyarınca; tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri ile 50’den fazla işçi çalıştıran az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi hizmeti almaları zorunluyken, elliden az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ise iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi hizmeti alma zorunluluğu, 28 Aralık 2023 tarihli ve 32413 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 7491 Sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun düzenlemesi ile 31.12.2024 tarihine ertelenmişti. Süre uzatımına ilişkin herhangi bir yasal düzenleme yapılmadığından elliden az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerine ilişkin iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi hizmeti alma zorunluluğu 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren başlamıştır. 6331 sayılı Kanunun 9’uncu maddesine göre işyeri tehlike sınıfları; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 83 üncü maddesine göre belirlenen kısa vadeli sigorta kolları prim tarifiesi de dikkate alınarak, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünün Başkanlığında ilgili taraflarca oluşturulan komisyonun görüşleri doğrultusunda, Bakanlıkça çıkarılacak tebliğ ile tespit edilmektedir. İşyeri tehlike sınıflarının tespitinde, o işyerinde yapılan asıl iş dikkate alınmaktadır.

Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının İnternet Sayfasında yer alan İşyeri Tehlike Sınıfları Komisyonunun 3 Ocak 2025 tarihli Toplantısına ilişkin Duyuruda, NACE Rev.2 sınıflamasının Avrupa Birliği (AB) İstatistik Ofisi (EUROSTAT) tarafından değiştirilmesi nedeniyle Türkiye sınıflama yetkilisi Türkiye İstatistik Kurumu koordinasyonunda İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği’nde kullanılan NACE Rev.2 Altılı Faaliyet Sınıflamasının değiştirildiği belirtilmiştir.

I. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNE İLİŞKİN GENEL KURALLAR

İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere kurulacak işyeri sağlık ve güvenlik birimlerinin kuruluşu ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin yetkilendirilmeleri, yetki belgelerinin iptali, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları, 29.12.2021 tarihli ve 28512 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ’ne göre yapılmaktadır. Yönetmeliğe göre işverenin, işyerlerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi, iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, çalışanların ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık ve güvenlik hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla; çalışanları arasından ilgili yönetmeliklerde belirtilen nitelikleri haiz bir veya birden fazla işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı görevlendirmek zorundadır.

İşveren, işyerinde gerekli niteliklere sahip personel bulunmaması halinde birinci fıkrada sayılan yükümlülüklerinin tamamını veya bir kısmını, Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi (OSGB) ya da Çalışan Sağlığı Merkezlerinden (ÇASMER) hizmet alarak yerine getirebilir.

Ortak sağlık ve guvenlik birimi (OSGB): Kamu kurum ve kuruluslari, organize sanayi bolgeleri ile 6102 sayili Turk Ticaret Kanununa gore faaliyet gosteren sirketler tarafından, isyerlerine is sağligi ve guvenligi hizmetlerini sunmak uzere kurulan gerekli donanim ve personele sahip olan ve Calisma ve Sosyal Guvenlik Bakanligınca yetkilendirilen birimdir.

Calisan Sağligi Merkezi (ÇASMER) :Sağlık Bakanligina bağli, isyerlerine is sağligi ve guvenligi hizmetleri sunmak uzere 6331 sayili Kanun kapsamında yetkilendirilen, gerekli donanim ve personele sahip birimdir. İşverenler, işyeri hekimi ve iş guvenligi uzmanının tam sureli goevlendirilmesi gereken durumlarda İşyeri sağlık ve guvenlik birimi (İSGB) kurmakla yukumludur.

İşverenler,

- a) İş sağligi ve guvenligi hizmetleri ile ilgili goevlendirilen personelin etkin bir sekilde calismasi amaciyla gerekli kolayligi sağlamak ve bu hususta planlama ve duzenleme yapmakla,
- b) Goevlendirdigi kişi veya OSGB'lerin goevlerini yerine getirmeleri amaciyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli butun ihtiyaçlarını karşilamakla,
- c) İşyerinde sağlık ve guvenlik hizmetini yurutenler arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla,
- ç) Goevlendirdigi kişi veya hizmet aldığı OSGB'ler tarafından iş sağligi ve guvenligi ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirmekle,
- d) İşyeri hekimi, iş guvenligi uzmanı ve diğer sağlık personelinin goevlerini yerine getirebilmeleri için, Bakanlıkça belirlenen surelerden az olmamak kaydı ile yeterli çalışma suresini sağlamakla,
- e) Calisanın olümü veya maluliyetiyle sonuçlanacak sekilde vücut butunluğunun bozulmasına neden olan iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde ihmali yargı kararı ile kesinleşen işyeri hekimi veya iş guvenligi uzmanını Genel Müdürlüğe bildirmekle,
- f) Bakanlıkça belirlenecek iş sağligi ve guvenligini ilgilendiren konularla ilgili bilgileri, İSG KATİP sistemi üzerinden Genel Müdürlüğe bilgi vermekle, yukumludur.

İş sağligi ve guvenligi hizmetleri, işverenlerce calisanlara mali yük getirmeyecek sekilde sunulmalıdır.

II. ELLİDEN AZ ÇALIŞANI BULUNAN VE AZ TEHLİKELİ SINIFTA YER ALAN İŞYERLERİNDE KOLAYLAŞTIRILMIŞ KURALLAR

29.06.2015 tarihli ve 29401 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan İŞYERLERİNDE İŞVEREN VEYA İŞVEREN VEKİLİ TARAFINDAN YÜRÜTÜLECEK İŞ SAĞLIğI VE GÜVENLİğİ HİZMETLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK'te elliden az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde, iş sağligi ve guvenligi hizmetlerinin işveren veya işveren vekili tarafından yurütulebileceği belirtilmiştir.

1. Bu Yönetmelikte belirtilen eğitimi tamamlayarak sınavda başarılı olan ve iş guvenligi uzmanlığı belgesi bulunan işveren veya işveren vekilleri, işe giriş ve periyodik muayeneler ile tetkikler ile Kanun ve alt duzenlemelerinde yer alan hükümler uyarınca işyerinde yapılması gereken ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen laboratuvarlar tarafından gerçekleştirilmesi gereken ölçümler hariç olmak uzere iş sağligi ve guvenligi hizmetlerini üstlenebilirler.

2. İşveren, Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinde, çalışan istihdam eden gerçek veya tüzel kişiyi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluslardır.

3. İşveren vekili ise Bu Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinde, işveren adına hareket eden, işin ve işyerinin bütününün yönetiminde görev alan kişidir.
4. Eğitim almak isteyen, adaylar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile protokol yapan kurum ve kuruluşlara başvuruda bulunurlar.
5. İşveren veya işveren vekillerinin almaları gereken eğitim programı, asgari ek-1'de belirtilen konuları içermektedir. Eğitim süresi, 16 saattir.
6. Eğitim programları açıköğretim , uzaktan veya yüz yüze eğitim yoluyla düzenlenmektedir.
7. Asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan işyerlerinde her bir işveren veya işveren vekilleri ayrı ayrı eğitim almak zorundadır.
8. Bakanlık ile protokol yapan ve eğitim veren kurum ve kuruluşlar; "İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütümüne İlişkin İşveren veya İşveren Vekili Sınavına Katılım Hakkı Belgesi" düzenler. Her ile yapılan sınavda sınavlarda, 100 puan üzerinden 50 ve üzeri puan alan adaylar başarılı sayılmakta ve iş güvenliği uzmanlığı belgesi almaktadırlar.
9. İşveren veya işveren vekilleri, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yerine getirmek için çalışan başına aylık en az 10 dakika ayırmak zorundadır. Bu hizmetlerin işveren veya işveren vekili tarafından yürütülmesi halinde onaylı defter tutulması zorunlu değildir. Ancak 6331 sayılı Kanun ve alt düzenlemelerinin gerektirdiği diğer belge ve kayıt düzenleme yükümlülüğü devam etmektedir.
10. İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek isteyen işveren veya işveren vekillerinin iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri ile ilgili iş ve işlemlerin İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün kayıt, takip ve izlenmesi amacıyla kullanılan İş Sağlığı ve Güvenliği Kayıt, Takip ve İzleme Programı İSG-KATİP'i üzerinden sisteme kaydolmaları zorunludur. İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri, İSG-KATİP'te onaylandığı tarihten itibaren geçerli sayılmaktadır.
11. İşyerinin tehlike sınıfının değişmesi ve/veya çalışan sayısının elli ve üzerine çıkması durumlarında, otuz gün içerisinde İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda görevlendirmeler yapılması gerekmektedir.

III. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETİ ALINMAMASI DURUMUNDA CEZA UYGULAMASI

6331 sayılı Kanuna ilişkin yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde İş sağlığı ve güvenliği hizmeti alınmamasına ilişkin yeniden değerlendirme oranı göz önünde bulundurularak arttırılan 2025 yılı için geçerli cezalar aşağıdaki gibidir:

SAYGILARIMIZLA...